

LEDARE

OM STOCKBÅTAR

Stockbåtar är den kanske vanligaste typen av båtrester överhuvudtaget i detta land. Visserligen kan man misstänka att några s k stockbåtar snarare har varit vattningstråg el dyl, men det överväldigande flertalet av påträffade urholkade stockar är båtar.

I en enda sjö kan finnas åtskilliga tiotal. Som en ren biprodukt till min egen Norrlandsinventering har jag i den omedelbara kusttrakten själv minst ett femtiotal registrerade från Haparanda till Arholma. Om denna båttyps värde råder en djup motsättning mellan vanligt ordfolk och de antikvariska myndigheterna. Medan de flesta museimän med en föraktfull fnysning avfärdar resterna som tämligen värdelösa och dessutom omöjliga att ta hand om härskar entusiastens överdåd på den andra kanten. Stenålder! utropar bonden så snart han gräver fram en bearbetad trästock, och tidningar nappar villigt. Sportdykare är förvisso inte mindre intresserade.

Museimän i gemen betraktar dessutom stockbåtar som omöjliga att datera eller typologiskt gruppera utan stöd av en massa hjälpvetenskaper. Både den ena och den andra överdriften behöver bekämpas. Avståndet mellan folket och fackmännen måste minskas!

Men det finns undantag. Somliga fackmän har inga fördomar utan kastar sig med friskt mod ut i forskning och andra initiativ. Nyligen kom det stora engelska standardverket, "Log Boats of England and Wales" I-II av Sean McGrail som verkligen har lyckats både urskilja typologiska element och en viss kronologisk serie. I Sverige har antikvarie Jan Peder Lamm dels sökt datera Historiska museets stockbåtar med C-14, dels initierat en inventering, som vi hoppas rapportera i nästa nummer, genom Gunhild Rydström och Jonas Jansson -eftersom postverket till detta manusstopp spelat oss ett elakt spratt.

McGrails bok kommer där också att rescenseras av Gunhild Rydström. Detta att vi nu ägnar ett temanummer åt stockbåtar innebär givetvis inte att vi inte tar upp ämnet också i fortsättningen. Vi välkomnar i stället rapporter av alla slag, inte minst från dykare!

Christer Westerdahl

STOD OSS GENOM ATT BETALA AVGIFTEN FÖR 1980 SNARAST!
Du har faktiskt nästan fått ett helt nummer av Meddelanden gratis under 1979. Vi är nu tvungna att höja avgiften till 40:-, ändå en struntsumma!

VI MÅSTE BLI FLER!

Värva åtminstone en ny medlem och prenumerant per år! Vi behöver minst hundra till för att utveckla Meddelanden och vår målsättning!

FÖRSÖK SPRIDA OSS OCKSA UTE I NORDEN! Du kan rekvirera provexemplar av Meddelanden för ändamålet.